

معرفی یک مورد پنومونیت ناشی از متوترکسات در بیمار مبتلا به آرتریت پسوریازیزی

دکتر انوشه حقیقی - استادیار، عضو هیئت علمی بخش داخلی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان
دکتر محمدباقر اولیا - استادیار، عضو هیئت علمی بخش داخلی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
دکتر فاطمه شیرانی - استادیار، عضو هیئت علمی بخش روماتولوژی، دانشگاه علوم پزشکی ایران

چکیده

متوترکسات از جمله داروهای ایمنوساپرسیو است که امروزه استفاده از آن در درمان آرتریت روماتوئید و آرتریت پسوریازیزی متداول شده است. پنومونیت یک عارضه خطرناک و غیرقابل پیش‌بینی این داروست که شیوع آن در مبتلایان به آرتریت روماتوئید بر اساس مطالعات گذشته‌نگر و آینده‌نگر بین ۰/۳٪ و ۱۸٪ گزارش شده است ولی در مبتلایان به آرتریت پسوریازیزی این عارضه به ندرت دیده می‌شود.

بیماری که در اینجا معرفی می‌گردد خانمی است ۶۳ ساله، مبتلا به آرتریت پسوریازیزی که با شکایت سرفه خشک از ۱۸ ماه قبل مراجعه کرد. او تحت درمان با متوترکسات از ۱۸ سال قبل بود و بیماری وی خاموش بود. پس از انجام CT.scan قفسه سینه (HRCT) بر اساس معیارهای تشخیصی Carson و Kremer تشخیص پنومونیت ناشی از متوترکسات داده شد و داروی بیمار قطع گردید. سه ماه پس از قطع دارو علائم بیمار بهبودی یافت.

کلید واژه‌ها: آرتریت پسوریازیزی - پنومونی - متوترکسات

مقدمه:

متوترکسات یکی از داروهای ایمنوساپرسیو است که در درمان بیماری‌های روماتیسمی به خصوص آرتریت روماتوئید و آرتریت پسوریازیزی مصرف می‌گردد. این دارو با مهار آنزیم Dihydrofolat reductase مانع از تولید متابولیت‌های پورین می‌گردد. متوترکسات عوارض مختلفی دارد که می‌تواند بسیار خفیف و یا خیلی شدید و کشنده باشد مانند عوارض گوارشی، سرکوب مغز استخوان، عوارض کبدی و عوارض ریوی. Pneumonitis یکی از جدی‌ترین عوارض این داروست که به صورت Ldiosyncratic بروز می‌کند و امکان وقوع آن در هر زمان در طول دوره درمان یا حتی هفته‌ها پس از قطع دارو وجود دارد. این عارضه در مبتلایان به آرتریت روماتوئید

تحت درمان با این دارو شیوع نسبتاً بالایی دارد (۱۸٪-۳٪) ولی گزارشات معدودی از بروز این عارضه در مبتلایان به آرتریت پسوریازیزی وجود دارد. احتمال بروز این عارضه در افراد مسن، بیماران دیابتی و افراد دچار هیپوآلبومینمی بیشتر است. در اینجا بیماری مبتلا به آرتریت پسوریازیزی که به دنبال مصرف متوترکسات دچار Pneumonitis شده است معرفی می‌گردد.

معرفی بیمار:

بیمار زنی است ۶۳ ساله که با شکایت سرفه به کلینیک روماتولوژی بیمارستان حضرت رسول اکرم (ص) مراجعه کرد. او که به دلیل ابتلا به آرتریت پسوریازیزی ۲۵ ساله،